

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Збірник наукових праць
(матеріали II-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції
15-16 березня 2013 року)



Мукачево - 2013

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Мукачівська міська рада
Мукачівський державний університет**

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
В РИНКОВИХ УМОВАХ**

**МАТЕРІАЛИ
II-ї ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Мукачево
15-16 березня 2013 року**

УДК 33+65
ББК 65

Перспективи розвитку економіки в ринкових умовах: Матеріали II-ї всеукраїнської науково-практичної конференції, 15-16 березня 2013 року. – Мукачєво: Мукачівський державний університет, 2013. - 431 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників II-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції «Перспективи розвитку економіки в ринкових умовах». Розглядаються питання оптимальних шляхів розвитку економіки, досліджуються теоретичні та практичні аспекти використання інструментів менеджменту та маркетингу, проблеми фінансового забезпечення, особливості розвитку регіонів в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів. Значну увагу приділено моделюванню економічного зростання регіонів.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами розвитку економіки.

Редакційна колегія:

Лендел М.А. - член-кореспондент НААН України, д.е.н., професор,
Пітюлич М.І. - д.е.н., професор, **Мілашовська О.І.** - д.е.н., професор,
Ярема В.І. - д.е.н., професор, **Кабацій В.М.** – к.ф-м.н., доцент,
Черничко Т.В. – к. е. н., доцент, **Свида І.В.** – к. е. н., доцент, **Рега М.Г.** – к. е. н., доцент., **Лендел О.Д.**

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2013

Розділ 5. Специфіка розвитку регіональної економіки

стратегий, программ утвержденных через законы или другие нормативные документы) подтвержденные настоящим законодательством, сценарий являются обязательным этапом в разработке документов по политикам.

В контексте разработки Национальной стратегии развития на 2008-2011 гг. были приняты как очень критические следующие элементы: физическая инфраструктура через призму энергетических потерь и плохое качество дорог, инвестиционный климат, несовершенный порядок выдачи лицензий и разрешений, рынка труда, коррупция судебной системы.

Очень важно, чтобы государство воздержалось от экономических экспериментов во время кризиса, как например рост налоговой нагрузки, увеличение количества проверок, давление на тех, которые имеют задолженность по оплате налогов.

УДК 332.122:379.84

ЛЕНДЕЛ О.Д.

ст. викладач кафедри маркетингу,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ

Управління розвитком галузевого ринку передбачає розробку і реалізацію стратегії його формування з метою створення ефективного ринку, який забезпечує стаке економічне зростання. Регіональний ринок - важлива складова частина соціально-економічного комплексу регіону. У нормативних документах регіональний ринок визначається як товарний ринок, територіальні (географічні) межі якого охоплюють територію одного регіону або його частини [1]. В свою чергу, ринок товару (товарний ринок) - сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція [2]. Таким чином, регіональний туристичний ринок є елементом геопросторової структури світового туристичного ринку і ринку послуг, який формується під впливом особливостей попиту та пропозиції на туристичні продукти та послуги в межах адміністративно-територіальних одиниць чи утворень. Ці особливості обумовлені впливом соціально-економічних, демографічних, етнічних та інших факторів, які характеризують рівень організації суспільного виробництва і споживання в окремих регіонах.

Необхідність дослідження розвитку та пошуку механізмів регулювання регіонального туристичного ринку зумовлена тим, що попит та пропозиція на туристичні продукти та послуги має чітко виражену територіально-ресурсну орієнтацію. Однак, цінність туристичного продукту в очах споживача визначається не тільки абсолютною привабливістю туристичного ресурсу, а й

Розділ 5. Специфіка розвитку регіональної економіки

створенням умов для його споживання. Тобто, рівень споживання залежить від рівня розвитку індустрії туризму, оскільки відображає якість та різноманітність пропозиції, а також рівень розвитку певного територіального ринку: його ємність і достатність пропозиції, інформаційну забезпеченість ринкової діяльності, сприяння розвитку туристичного бізнесу тощо [3, с. 122].

Можна виділити кілька тенденцій на сучасному туристичному ринку:

- ускладнення структури ринку, збільшення числа регіональних моделей ринку та посилення необхідності координації дій суб'єктів ринку на мікро- та макрорівнях;

- прискорення змін на туристичному ринку, зростання динамізму та невизначеності навколишнього бізнес середовища;

- зростання рівня впливу людського фактору на економічний розвиток регіону та галузей економіки загалом і на туристичний ринок зокрема, що виступає основним рушієм зростання ринку;

- розвиток ринку стає менш передбачуваним, у теоретичних моделях посилюється роль регулювання туристичного ринку та увага акцентується на прогностичних можливостях. Туристичний ринок має значні можливості до розвитку, однак потребує державного регулювання з метою формування ефективного ринку, усунення диспропорцій його розвитку, виявлення та усунення недоліків, забезпечення сталого розвитку.

Вищенаведені тенденції свідчать про те, що на макрорівні дослідження туристичного ринку спрямовані на визначення обсягів, напрямів та тенденцій міжнародних туристичних потоків, а на макрорівні – визначення рівня пропозиції, рівня розвитку туристичної інфраструктури, факторів абсолютних та відносних переваг. Слід мати на увазі, що субгалузеві ринки (ринок готельних послуг, ринок послуг дозвілля та розваг, ринок послуг туроператорів та турагенцій тощо) мають ті ж рівні територіальної організації, але тільки ним властиву територіальну структуру, обумовлену специфікою діяльності і є видовими субринками світового туристичного ринку [3, с. 120].

Регіональний туристичний ринок охоплює широкий набір товарів та послуг, його ємність визначається рівнем розвитку регіональної економіки, чисельністю населення та національними особливостями, платоспроможністю споживачів та іншими умовами. Попит на регіональному туристичному ринку умовно можна розділити на внутрішній, який формується населенням регіону та зовнішній, який формується населенням, що проживає за межами території і характеризує глобальний характер туризму.

Аналіз проблем і тенденцій розвитку вітчизняних регіональних туристичних ринків дозволяє виділити наступні найбільш актуальні проблеми, які необхідно вирішити в найближчій перспективі:

1. Нестійкість і нерівномірність розвитку регіональних туристичних ринків, на яких періоди високої прибутковості бізнесу можуть змінюватися періодами його низької рентабельності, недостатньої для нарощування

Розділ 5. Специфіка розвитку регіональної економіки

інвестицій, при цьому відмінності в прибутковості різних ринків не виправдано великі; а також високі інвестиційні ризики. Тому завданням управління регіональними туристичними ринками стають:

- підтримка зростання туристичних ринків, зокрема, за рахунок стимулювання внутрішнього попиту (розвиток внутрішнього туризму);
- підтримання прийнятної прибутковості (рентабельності), необхідної для нарощування інвестицій, коли чистий прибуток зростає швидше інфляції.

2. Фрагментованість регіональних туристичних ринків, більш низький рівень їх консолідації в порівнянні з розвиненими ринками, отже, недостатні для ефективної конкуренції розміри і ресурси вітчизняних підприємств. До завдань державної стратегії формування ефективного туристичного ринку слід віднести консолідацію туристичного ринку, подолання його фрагментованості та розвиток конкурентних переваг.

3. Відсутність належної державної підтримки туризму в напрямку формування позитивного іміджу в глобальному середовищі та розвитку туристичної інфраструктури всередині країни.

4. Низький рівень розвитку суміжних галузей, що обмежує можливості швидкого і сталого зростання сфери туризму.

Отже, формування розвинутого регіонального туристичного ринку в сучасних умовах потребує організованого вивчення попиту, тенденцій і закономірностей його розвитку. Що дозволить прогнозувати місткість, структуру та інші параметри ринку, а також виявити зміни у ньому. Послідовне подолання фундаментальної нерівності в конкуренції з розвиненими туристичними регіонами або формування ефективних регіональних туристичних ринків визначає зміст державної політики в сфері туризму в найближчі 5-10 років.

Перелік використаних джерел:

1. Розпорядження Антимонопольного комітету України «Про затвердження Положення про складання та ведення переліку суб'єктів природних монополій» від 12.12.2006р. № 537-р [Електронний ресурс] / НАУ-Online. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z1358-06>.

2. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001р. № 2210-III [Електронний ресурс] / Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

3. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг: геопросторові аспекти [Текст] / О.О. Любіцева. – К. : Альтерпрес, 2002. – 436 с.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>